

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Ik zag u

"Jezus antwoordde en zeide tot hem: "Eer Filippus u riep, zag ik u, daar gij onder de vijgeboom waart."

Johannes 1:49

De Heere Jezus is bezig een kring van discipelen om zich heen te vergaderen. Enkelen zijn er al toegebracht, onder wie Filippus.

Deze Filippus heeft een vriend, Nathanaël geheten. Nadat hij de Heere heeft leren kennen, heeft hij hem opgezocht om hem te vertellen wat hij heeft meegemaakt. Van harte begeert hij dat Nathanaël ook tot kennis van deze Messias zal komen. Hij nodigt hem dan ook uit, met hem mee te gaan. Nathanaël voldoet aan het verzoek van Filippus. Hoge verwachtingen heeft hij evenwel niet. Maar toch... hij gaat.

Als de Heere hem ziet komen zegt Hij tot de omstanders (zo duidelijk, dat ook Nathanaël het kan horen): "Zie, waarlijk een Israëliet, in welke geen bedrog is." Hij wijst Nathanaël aan als een ware afstammeling van vader Jacob, die geleerd heeft dat de zegening niet door eigen prestaties verkregen kan worden, maar alleen als gave van Gods genade, te aanvaarden in de weg van het geloof.

Die Nathanaël is een man, die net als Jacob in Pniël, al zijn rechten heeft verloren en alleen maar bidden kan of God uit vrije goedheid Zijn belofte vervullen wil.

Nathanaël staat verwonderd, als hij de Heere dit hoort zeggen. Hoe weet deze mens dingen, die alleen God weten kan? "Vanwaar kent Gij mij?" vraagt hij. Daarop antwoordt de Heere: "Ik heb u wel gezien, Nathanaël. Zelfs voor dat Filippus u riep, zag ik u. ik heb u gezien op die plaats, waar niemand anders u zag. Op die plaats, waar u zich in de eenzaamheid terugtrok om God uw nood te zeggen, en om te pleiten op Gods toezeggingen. Ik zag u daar, waar u

smeekte om de zegen en waar u als een rechtloze de belofte Gods hebt aangegrepen. Daar heb ik u gezien. Ik weet niet alleen wie u bent, maar ik weet ook waar u uw strijd strijdt, en waar u de Heere aanroept, en waar u uw geloof beleeft." Denk nu niet dat de Heere bedoelt een bepaalde plaats aan te wijzen als Hij over de vijgeboom spreekt. U moet weten, dat een vijgeboom een boom is met een korte stam. De takken van die boom beginnen vlak boven de grond. En die zware takken, vol bladeren, buigen omlaag en raken de grond weer.

Onder zo'n boom zit men als het ware in een prieel, ontrokken aan het oog van de mensen.

Daar zat Nathanaël. Niet om verkoezing te zoeken, of iets dergelijks, maar om er te worstelen met God. En daar heeft het oog van Jezus hem gezien. De Heere wil Nathanaël laten weten, van waar Hij hem kent, en hoe Hij weet, dat hij een Israëliet zonder bedrog is.

Dat weet Jezus door dat Hij hem aanschouwde onder de vijgeboom. En nu moet Nathanaël door dit woord van Jezus gevoelen, dat Hij getuige geweest is van de stille, verborgen worstelingen met God. Jezus heeft in Zijn alwetendheid Nathanaël aanschouwd in zijn pleiten op Gods genade; in zijn bidden om ontferming; in zijn smeken om oprechtheid; in de beleving van zijn eigen armoede, waarin hij een beroep deed op Gods rijkdommen.

En door dat de Heere dit alles zo tegen Nathanaël zegt, wil Hij bij hem alle weerstanden doorbreken, zodat ook deze mens zal gaan verstaan, dat Hij de Belofde, de Messias is!

Is dit woord van Christus aan Nathanaël niet vol rijke vertro

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In deze aflevering van ons blad hebben we een meditatie van ds. P. den Butter over Johannes 1:49. Ds. P. den Butter heeft zijn serie over datgene wat niet gezegd wordt in de vorige aflevering van ons blad afgesloten. Nu schrijft hij een behartenswaardig artikel over Samen Op Weg. Ds. M.C. Tanis schrijft verder over het sacrament van het Heilig Avondmaal. U treft een samenvatting aan van de preken gehouden bij de bevestiging van kand Kempeneers door ds. P. den Butter en de intrede van ds. M. Kempeneers te Elburg. Het was goed

in Elburg te zijn. Velen waren gekomen. Dit meeleven uit het gehele land heeft kerkenraad en gemeente van Elburg goedgedaan. We hopen van harte dat de arbeid van ds. Kempeneers rijk gezegend zal mogen worden. We wensen ds. Kempeneers met zijn gezin het goede in alle opzichten toe.

Verschijningsdatum volgend nummer.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. 6 februari 2003 verschijnen. Copy graag binnen de donderdag een week voor de verschijningsdatum. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking. AvH.

ONGEWENSTE BERICHTGEVING

Onlangs is namens een kring van predikanten een notitie gezonden aan Deputaten Eenheid, waarin ongerustheid is uitgesproken over de ontwikkeling in de relatie tussen onze kerken en de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt).

Dit stuk was uiteraard bedoeld als een

kerkelijk stuk, dat op kerkelijke wijze zou kunnen worden besproken. Op geen enkele wijze was het voorzien dat het in de publiciteit zou komen en dat de pers er berichtgeving over zou doen.

Helaas is dat toch gebeurd.

Iemand heeft de redactie van het ND en RD op de hoogte gesteld. Wij betreuren dat ten zeerste en wij keuren deze actie ook ten sterkste af. Te meer omdat degene die dit gedaan heeft zelf in de anonimiteit wil blijven en door het Nederlands Dagblad in de anonimiteit gehouden wordt. Dit legt op de persoon die de stukken bij de krant heeft neergelegd en op de redactie van het ND wel een hele grote verantwoordelijkheid. Het zou de betreffende persoon sieren als hij zichzelf zou bekend maken.

Wij spreken evenwel de verwachting uit en we hebben er ook alle vertrouwen in, dat wat nu gebeurd is, het met het stuk beoogde doel niet zal worden geschaad.

Dat doel is zoals ieder begrijpt een eerlijke kerkelijke bespreking van de aan de orde gestelde zaken tot heil van de kerken.

Namens de commissie,

ds. M. van der Sluys

VERMANING EN BENODIGING -9

Wanneer we het formulier lezen, vallen twee uitdrukkingen op die we goed moeten lezen. Het gaat over waardige en onwaardige disgenoten. Het eerste, namelijk waardig zijn, kan vragen oproepen. Zijn er mensen, die in zichzelf waardig zijn om aan de tafel des Heeren te komen? Het Woord van de Heere wijst ons op het tegendeel. Niemand kan tot de juiste gestalte komen om avondmaal te vieren. Niemand kan voldoen aan de eisen die de Heere stelt. Welk een zonde, welk een schuld houdt dit in. Wanneer de Heilige Geest gaat werken grijpt het ons aan en komt de boetvaardigheid. De heiligheid van de Heere, waarvan het avondmaal ook spreekt, treft het zondarshart. Werkt het leven der genade in het hart, dan laten beide het hart niet los. Men is ermee bezig, men

schrijft Paulus erover en daarom mogen we er niet aan voorbijgaan. De apostel denkt aan hen die in de zonde leven. Voor hen wordt de tafel toegesloten.

De taak van de kerkenraad komt hier naar voren. Tafelwacht mag niet ontbreken. Met het oog op de heiligheid des Heeren dient de kerk de wacht te betrekken bij de dis des verbonds. De grond daarvoor is te vinden in 's Heeren woord. Naast de verkondiging van het Woord moet de kerk de kerkelijke tucht handhaven. In de Naam van de Heere moeten allen die een ergerlijk leven leiden buiten het koninkrijk des Heeren gesloten worden. Hun moet verkondigd worden dat zij geen deel in het rijk van Christus hebben.

Dit nu mag en moet de kerk zeggen vanwege de haar toebetrouwde sleutelmacht. Aan de gemeente zijn de sleutelen van het hemelrijk toebetrouwd, die sleutels moeten door de ambtsdragers bediend worden.

Uitvoerig kan men dit lezen in zondag 31 van onze catechismus.

Nu is de taak van de kerkenraad niet beperkt tot het handelen wanneer er grove zonden zijn of wanneer er een grof leven is. Hetgeen aanstoot kan geven door gedrag, houding of verschijning behoort ook tot de pastorale taak. Het houdt heel wat in ambtsdrager te zijn. Het is een ambt met een grote verantwoordelijkheid. Wanneer het nu gaat over ergerlijke zonden staat er in het formulier een hele lijst. De opsomming van de zonden is in grote trekken gelijk aan de volgorde van de tien geboden, al worden hier en daar een paar geboden samengevat.

Aan het eind wordt gesproken over hen die een ergerlijk leven leiden. Gedacht wordt aan naar buiten tredende ergerniswekkende daden, die een smaad brengen over de gemeente. Met diepe ernst worden we erop gewezen wanneer men blijft leven in de zonde. Het oordeel van de Heere zal zich voltrekken.

Bij het breken met de zonde, bij hartelijk berouw en terugkeer tot de Heere en Zijn dienst, is er vergeving en herstel. Toesluiting kan worden ontsluiting. Wat gaat het toch ingrijpend toe bij het avondmaal. Dit wordt door de godvrezenden verstaan.

Dit werd door de opstellers verstaan en gevoeld. Immers, allen die geleid worden door 's Heeren Geest weten dat alle kiemen en zaden waaruit de openbare zonden voortkomen

in hun hart leven. Er zijn verborgen zonden die diep onder de oppervlakte van hun eigen leven verborgen liggen. Daarover is men verslagen. Het maakt kleinmoedig. Ziende op eigen hart kan soms de neiging aanwezig zijn om maar niet aan het avondmaal te gaan. De vrijmoedigheid ontbreekt. Zeer pastoraal gaan de opstellers te werk. Wie door de wet van de Heere, ontdekt aan eigen hart en leven verbroken is, wordt door de Heere niet afgebroken. Met nadruk zegt de Heere: Ik ben de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid

GEZONDEN OM TE PREDIKEN

(enkele gedachten uit de preek over Luk. 4:43,44 waarmee ik kand. M.A. Kempeneers op woensdag 15 januari 2003 in Elburg bevestigde in het ambt van Dienaar des Woords)

De Heere Jezus is na een bijzonder drukke dag de volgende morgen toch zeer vroeg opgestaan om op een eenzame plaats in gebed te gaan en zo bij Zijn Vader kracht te zoeken voor wat Hem verder te wachten staat. Hij heeft behoefte aan de beleving van de gemeenschap met Zijn Vader. Maar dan wordt Hij gestoord in Zijn gebed. Petrus heeft Hem gezocht en als Hij Hem gevonden heeft vertelt hij Hem dat de mensen Hem zoeken. Er is grote belangstelling voor Jezus en Petrus zou graag zien, dat zijn Meester de mensen niet teleurstelde. Met Petrus zijn ook anderen meeg gekomen en die maken allemaal duidelijk dat ze graag zouden zien dat Jezus bij hen bleef. Ze willen graag meer van Zijn wonderen en tekenen zien.

Resoluut is Jezus' antwoord. Hij zal niet aan de wensen van de mensen voldoen. Er ligt ander werk op Hem te wachten. De opdracht

Hebreeuws: sjaliach) is zozeer aan Zijn Zender verbonden, dat waar de een is, de ander ook is. Met het volle gezag van de Zender komt Jezus als de Gezondene met een boodschap rechtstreeks uit de hemel.

Christus' gezanten

Wat van de Heere Jezus geldt, wordt ook gezegd van allen, die Hij uitzendt. Eerst de twaalf, daarna de zeventig. Het is ook hun taak om het evangelie te verkondigen en te preken. En na Zijn Hemelvaart geeft de verhoogde Christus onder meer evangelisten en herders en leraars. Zij zijn Zijn gezondenen (Rom. 10:15). In hen komt Hij Zelf. Als zij komen, komen zij met Zijn Woord, in Zijn gezag en bidden zij de mensen van Christus' wege dat ze zich met God laten verzoenen.

God geeft aan de gemeente Elburg, na alle verdrietige en pijnlijke ervaringen van de afgelopen tijd weer een van Zijn gezondenen. Met dezelfde taak die Hij al Zijn gezondenen geeft. De goede boodschap brengen. Laat het dan ook inderdaad een goede boodschap zijn! Gods boodschap van genade voor verlorenen. Gods boodschap van de zaligheid en de Zaligmaker. Gods vrije en ruime aanbod van genade. En laat die boodschap dan ook luid en helder klinken. Een heraut maakt zijn boodschap niet nauwelijks hoorbaar bekend. Zijn boodschap is het waard om helder doorgegeven te worden. Zijn Koning is het waard.

Maar die genadige Koning is ook een heilige Koning. En Hij wil een heilig volk. Niet een volk dat Hem eert met de lippen alleen. Niet een volk dat alleen in naam voor Hem buigt, maar verder de wereld dient. Daarom klinkt ook de roep door tot waarachtige bekering.

Dat is het wat de Dienaar des Woords heeft te doen. Dat allereerst. En wat hij verder doet dient daaraan ondergeschikt en daaraan gerelateerd te zijn. Nooit mag hij komen zonder het Woord. Nooit iets spreken dan het Woord. Nooit ook eigen meningen aan dat Woord opleggen. Dat is de gezondene onwaardig. Hij moet daarom ook bedenken, dat hij als gezondene terug moet naar zijn Zender om verslag uit te brengen. De Zender weegt zijn werk. En als Hij dat werk ongenoegzaam vindt....? Het zij hem te doen om goedkeuring van zijn Zender. Dat dient zwaarder te wegen

dan goed- of afkeuring van de kant van mensen.

Gezonden om te prediken - dat zijn Gods dienaren. Heeft die methode dan niet zijn tijd gehad, zoals wordt beweerd? Die monoloog vanaf de preekstoel doet het vandaag toch niet meer? We moeten de dingen zichtbaar maken. Andere methoden moeten worden gezocht, want de mentaliteit van de mens van onze eeuw vraagt dat. Het zal allemaal wel, maar Gods Woord - en dat is een Woord voor alle tijden - blijft zeggen, dat het geloof uit het gehoor is en dat het God behaagd heeft om door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven. Het is daarom beter niet wijzer te willen zijn dan God en ons te houden aan deze opdracht: Predik het Woord. Maar dan natuurlijk wel in verstaanbare taal. Duidelijk ook in de woordkeus. Zo duidelijk, dat de dienaar en zijn boodschap transparant zijn, zodat de Zender in zicht komt en blijft.

Galilea

Opmerkelijk is dat Jezus die rondreis maakt in Galilea. Dat is natuurlijk allereerst bedoeld als een geografische aanduiding: Jezus bezoekt het noordelijk deel van Palestina. Maar 'Galilea' mag ook gelezen en verstaan worden als een aanduiding van een geestelijke zaak. Hoe dan? Galilea staat bekend als het land van de duisternis en de schaduw des doods (Jes.

8:23;9:1; Matt. 4:16). Jezus gaat dus prediken daar waar het donker is en waar de dood macht uitoefent. In dat licht gezien is er geen enkel plekje in de wereld of dat zou ook Galilea genoemd worden. Leven we door de zonde niet allemaal in het land van de duisternis? Zelfs al woon je dan in Judea, dan ben je in geestelijke zin toch ook een inwoner van Galilea. In Jeruzalem denken ze wel dat het anders is. Met hun godsdienst en rechtzinnigheid menen zij dat zij

zou bezighouden. Jullie zijn immers gezond en hebben geen dokter nodig. *Déze mensen, hier aan tafel, zijn ziek. En daar moet ik bij zijn, als de Medicijnmeester.* Ik ben gekomen om zondaars tot bekering te roepen. En daarmee geeft Hij aan, dat Hij de zonde van de zondaars niet tolereert. Maar die legt Hij bloot. En daarom ging Hij naar dat tolhuis toe. Hij zoekt Mattheüs midden in zijn zonde op. *De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten en hij bekere zich tot den HEERE.*

Zo spreekt Jezus Mattheüs aan. En niet alleen Mattheüs, maar een ieder in heel Galilea. Hij moest daar het Evangelie van het Koninkrijk Gods verkondigen. *Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken en te zeggen: Bekeert u.* En wie moeten er nu bekeerd worden? Zondaars. En dat geldt ons allemaal. *Allen hebben gezondigd.* Ook de farizeeërs. De Heere Jezus sloeg hen niet over. Want Hij begon Zijn prediking op hun eigen terrein: in de synagogen. De roeping is algemeen. Maar zij reageren niet op de naam waarmee Christus roept: zondaars.

Maar waaróm moeten zondaars bekeerd worden? *Dáárom* zo zegt Paulus op de Areopagus, *dat God een dag gesteld heeft, op welken Hij den aardbodem rechtvaardiglijk zal oordelen.*

Daarom moeten wij bekeerd worden. Omdat er een dag komt, waarop u en ik voor Gods rechterstoel zullen staan. Daarom moet het gepredikt. Ook al vinden de mensen die rede hárd. En al komt er verzét tegen die prediking. Maar toch, het is noodzakelijk. Maar niet alleen dat: het is ook mogelijk. Want als Jezus, als de grote Medicijnmeester de diagnose heeft gesteld en de kwaal heeft ontdekt, laat Hij ook weten dat er nog doen aan is. Dat er nog een Middel, een Medicijn is.

Het is immers de belófte van het Evangelie -en daar is Christus de inhoud van- die voorgesteld moet worden met bevel van bekering en geloof. Maar er wordt zo verschillend op die algemene en welmenende roeping gereageerd. Velen worden door het Evangelie geroepen, maar zij bekeren zich niet en ze hebben Christus niet nodig. En dat heeft Hem hete tranen doen schreien over Jeruzalem: *hoe menigmaal heb ik u bijeen willen vergaderen gelijk een hen hare kiekens, maar gij hebt niet gewild.*

2. een krachtdadige roeping

Maar om er nu toch voor te zorgen dat Hij niet zonder volk zal zijn -en nu raken we aan het geheim van de waarachtige bekering- laat Hij niet alleen een algemene, ernstige en welmenende roeping uitgaan, maar gaat Hij ook krachtdadig roepen. En dat doet Hij door plaats voor Zichzelf te maken in het hart van de zondaar. Hij geeft ze oren om te horen en hij leert ze luisteren naar wat Hij roept. En wat roept Hij dan? Hun naam. Want de roeping, is persoonlijk. Als God een mens krachtdadig roept, dan weet die mens dat God hem en hem alleen bedoelt. Dan belééft hij wat het is om zondaar te zijn. *Zondaar, volg Mij!* En dan ligt er in de woorden van Jezus Goddelijke macht en kracht. Hij sprak als Machthebbende. Hij verandert in één ogenblik radicaal en permanent het verstand, het hart en de wil van Mattheüs. Dat doet Hij. Die krachtdadige, inwendige roeping, waardoor een dode zondaar levend wordt, wederomgeboren wordt, is verbonden aan de kennis van de Persoon en het werk van Christus. En daar is veel en veel meer van te zeggen dan ik nu kan doen. Maar dit is de grondregel: buiten Jezus is geen leven. Hij is het die door Zijn Geest ons verstand gaat verlichten. Dan gaan we anders denken over onszelf, over God, over Zijn wet, over Christus, over de dood, het leven, de eeuwigheid enz. En Hij geeft ons een hart van vlees. Dat dodelijk kille, ongevoelige hart wordt warm. En dat onbewogen hart gaat kloppen. Kloppen van schrik bij de steeds groter wordende schuld.

Maar ook kloppen van vreugde als we de Zaligmaker horen roepen en als Hij Zich aan ons hart

Het was op zaterdag 11 januari in Putten een ongewoon grote opkomst op de bezinningsdag belegd door het Comité tot behoud van de Nederlandse Hervormde Kerk. Er waren zelfs drie vergaderplaatsen nodig om allen die gekomen waren te kunnen ontvangen.

Er is ook kloeke taal gesproken. In niet mis te verstane woorden is te kennen gegeven, dat men meent wat men gezegd heeft en nog zegt: "Wij kunnen niet mee. En wij gaan ook niet mee. We laten ons niet meenemen de Protestantse Kerk van Nederland in. Die kerk is onze kerk niet. Al zegt men het honderd keer dat in die kerk de Nederlandse Hervormde Kerk wordt voortgezet, wij geloven dat niet. De feiten weerspreken het immers. Die kerk heeft een andere grondslag, zoals duidelijk uitkomt in de kerkorde, die voor haar gaat gelden. Die kerk laat blijken die kerkorde praktijken toe, die absoluut in strijd zijn met Gods Woord. Daarom, die kerk is een andere kerk dan de kerk waarin wij belijdenis hebben gedaan en waarin we, voorzover we ambtsdragers zijn, ook nog onze handtekening hebben geplaatst".

Zo ongeveer was de taal die daar gesproken werd. Mocht iemand soms wel eens getwijfeld hebben of het Comité wel voet bij stuk zou houden en zou blijven bij het aanvankelijk ingenomen standpunt dan weet hij nu dat er voor twijfel geen reden is. Overigens zou het niet zo verwonderlijk zijn geweest als er wel wat verschoven was in de positie van het Comité. Voortdurend zijn er geruststellende woorden gesproken en geschreven, waarin de indruk gevestigd werd dat er in feite niets zou gaan veranderen. De gereformeerde belijdenis gaat immers mee de gefuseerde kerk in. Ieder die bij die belijdenis wil leven kan en mag dat doen. Er zal geen instantie zijn, die hem het recht daartoe ontzegt.

Verskillende visies

En die geluiden kwamen niet alleen van een kant, waar men over die gereformeerde belijdenis nog al vrijblijvend denkt, maar tevens van de zijde van mensen van wie mag worden geloofd, dat ook zij in die belijdenis de uitdrukking hebben gevonden

van wat hun eigen diepste overtuigingen zijn, gebaseerd op Gods onfeilbaar Woord. Is dat niet overduidelijk gebleken in de vele publicaties en artikelen, die er in de afgelopen jaren zijn verschenen?

Niet alleen binnen de kringen van hen die tot de gereformeerde belijders in de Nederlandse Hervormde Kerk behoren verschenen die artikelen. Ook in het RD werden de lezers, die voor een groot deel tot andere kerken behoren, op de hoogte gebracht van de totaal uiteenlopende standpunten. Zo was er kort geleden een discussie tussen ds. D.J. Budding en ds. L.W. Chr. Ruygrok. Ds. Budding verdedigde de stelling dat men niet al te hard moet klagen over het loslaten van de gereformeerde belijdenis in de nieuwe kerk; die belijdenis was in feite toch eigenlijk al lang min of meer afgeschaft in de Ned. Herv. Kerk ook en ondanks dat kon men kennelijk toch lid van die kerk blijven. Waarom dan niet lid gebleven van de PKN?

Daartegenover poneerde ds. Ruygrok, dat het absoluut onjuist is om te beweren, dat de gereformeerde belijdenis al lang niet meer tot de grondslag van de Ned. Herv. Kerk behoort. Met de stukken toonde hij aan, dat die belijdenis nooit is afgeschaft. Zeker, zij functioneert helaas veel te weinig, maar ze vormt toch nog altijd mede de grondslag van de kerk. En op grond daarvan kon men ondanks de vele bezwaren toch altijd nog hervormd blijven. Op basis van die grondslag kon men de kerk toch altijd nog terugroepen tot gehoorzaamheid aan en een leven bij die belijdenis.

Nu ben ik van mening, dat deze twee scribenten wat de leer der waarheid betreft niet ver van elkaar verwijderd zijn. Wellicht dat er wat verschil in accent is, maar beiden brengen dezelfde boodschap van zonde en genade. En toch staan ze lijnrecht tegenover elkaar als het op het kerkelijk standpunt aankomt. Is dat ook niet grotelijks verwarrend?

En dan was daar ook nog de voorlichting van de kant van het Hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond. Ondanks alle bezwaren tegen de nieuwe kerkorde en de invoering daarvan, op grond waarvan men

kerk katholiek is, niet sterk betrokken bij wat er in andere kerkverbanden gebeurt?

2. Wij hebben er als afgescheidenen wel degelijk heel wat mee te maken. Ik noemde hierboven de verschillende visies op het al dan niet afgeschaft zijn van de belijdenis in de Ned. Herv. Kerk. Het is ons als afgescheiden kerken altijd voorgehouden door de officiële vertegenwoordigers van de gereformeerde richting in de Herv. Kerk, dat men juist op grond van de nog altijd onveranderde grondslag van die kerk hervormd meende te kunnen en moeten blijven en niet tot afscheiding te mogen overgaan. Voor dat argument hebben we altijd begrip en respect gehad, ook al was ons eigen standpunt een ander. Maar als dan nu beweerd wordt dat de belijdenis al lang niet meer gold, wat moeten we dan aan met het steeds weer aangevoerde argument? We kunnen toch niet aannemen, dat ons iets wijs gemaakt is? Daarom meen ik dat het standpunt, zoals ds. Ruygrok dat verwoord heeft, niet weerlegd kan worden. Zoals hij het zegt is het altijd officieel gezegd. En dat gaf steeds weer aanleiding om in gesprek te blijven met de Gereformeerde Bond.

3. Maar als de grondslag in de PKN nu gaat veranderen en er naast de gereformeerde confessie ook nog andere geschriften in die grondslag worden opgenomen, dan hebben wij geen gemeenschappelijke basis meer. Dan lijkt me de brug voor verdere contacten met de gereformeerde belijders uit de PKN helemaal opgehaald.

4. Sprekend over de grondslag van de kerk lijkt het alsof er nu andere criteria worden aangelegd dan eerder het geval was. Vanwege de veranderde plaats die de confessie krijgt, worden nu soms stellingen geuit als "Waar het Woord is, daar is de kerk". Of "Waar Christus is, daar is de kerk". Is dat voldoende? Is de confessie dan toch minder belangrijk? Wordt op deze manier niet losgelaten wat vroeger als noodzakelijk werd beschouwd?

5. Trouwens, in al de discussies die gevoerd zijn is nog al eens de term 'afscheidingsdenken' gebezigd. Zij

die zeiden niet mee te kunnen gaan en ook niet meegenomen te kunnen worden is verweten dat zij door afscheidingsdenken worden beheerst. Evenwel, de manier waarop die term dan gebruikt werd gaf te kennen dat men dit uiterst negatief beoordeelt. De indruk werd stellig gewekt, dat dit soort denken een zondig denken is. En zo ging die term wel heel krenkend klinken, zeker in de oren van mensen die afscheiding in bepaalde gevallen als een door God aangewezen weg zien. Ds. A. Moerkerken heeft hier kort geleden in "De Saambinder" op gewezen. Volkomen terecht!

6. Er is nog iets. In alles wat gezegd en geschreven is in verband met wel of niet meegaan in de PKN is op een gegeven moment het argument gebruikt, dat het niet kunnen meegaan in het fusie-proces betekent dat men het zicht op het kardinale leerstuk van de rechtvaardiging van de goddeloze is kwijt geraakt. Het is met name ds. A. Beens geweest, die dit naar voren heeft gebracht. Dat is nog al wat! En als zoiets gezegd wordt gaat dat ons als afgescheidenen ook aan. De vraag komt dan onmiddellijk op of ons kerkelijk standpunt ons inderdaad belemmert om een goed zicht te hebben op dit leerstuk, dat toch geen onbelangrijk leerstuk is in het geheel van de geloofsleer en de boodschap van de Schrift. Ik meen dan ook dat hier wel enig weerwoord gegeven moet worden. We zullen er daarom nader op in moeten gaan.

Ik bedoel maar, dat de dingen die op dit moment in de Ned. Herv. Kerk omgaan, ons wel degelijk raken. Als we er dan ook aandacht aan zullen geven doen we dat niet als iemand aan de wal die denkt dat hij de beste stuurman is. Geenszins! Problemen in eigen kerk zouden ons dan al genoeg moeten zijn om over anderen maar te zwijgen. Maar schrijven we er evenwel over dan doen we dat als betrokkenen vanwege het in geding zijn van de confessie, die ook ons dierbaar is. En vanwege het kerkzijn in deze toch al donkere en geesteloze tijd. En vanwege de hartelijke verbondenheid in de enigheid van het ware geloof ook met allen die de verschijning des Heeren hebben liefgehad. En die zijn er ook in de Ned. Herv. Kerk.</

gelijk Hij is, zonder dat er een voorhangsel tussen ons is. Dit bekrachtigt mij om naar het einde te spoeden en in Zijn kracht en sterkte zal ik in staat zijn dat te doen en Hem zal alle eer zijn tot in eeuwigheid." Het boek is nu opnieuw geordend en bewerkt. Moge de Heere de lezing ervan zegenen.

Dagboek 2003, € 9,50, Uitgave De Banier- Utrecht.

Een groot aantal predikanten heeft zijn medewerking gegeven aan de totstandkoming van dit dagboek dat al jaren een plaats mag innemen in veel huisgezinnen. Het ziet er keurig verzorgd uit. Elke dag heeft aan de voorzijde een meditatie en aan de achterzijde een inhoudsvol verhaal of gedicht. Het zal ook dit jaar zijn weg wel weer weten te vinden of al gevonden hebben.

Sylvia Bambola, Schuldig, 264 blz., € 16,50, Uitgeverij Den Hertog te Houten.

Het boek is vertaald uit het Engels. Het is een onthullende roman waarin feiten beschreven worden betreffende abortus en abortusklinieken zoals dat in Amerika werkelijkheid is.

Onmiskenbaar treedt aan het licht hoe hard en slecht onze wereld is. Het verhaal en de karakters uit deze roman zijn niet echt, maar de beschreven feiten wel. Het blijkt dat de Amerikaanse abortusindustrie niet effectief aan regels is gebonden en in feite behoorlijk wordt beschermd. Er worden in Amerika veel abortussen uitgevoerd, met name bij jonge meisjes. We lezen hoe lichaamsdelen van geaborteerde kinderen worden verkocht aan de industrie. Abortus is toegestaan in Amerika, maar niet het verkopen van lichaamsdelen en organen. De abortusingreep bij een 17-jarig meisje wordt beschreven. Bij mij rijst dan de vraag of dit wel zo beschreven moet worden, maar aan de andere kant laat dit duidelijk de gruwelijke werkelijkheid zien. Schuldgevoelens na abortus

worden getekend. Het boek is dus bepaald geen onschuldige roman, maar tekent de rauwe, zondige werkelijkheid. Niet ieder zal dit boek kunnen lezen. Wat is de oplossing? In

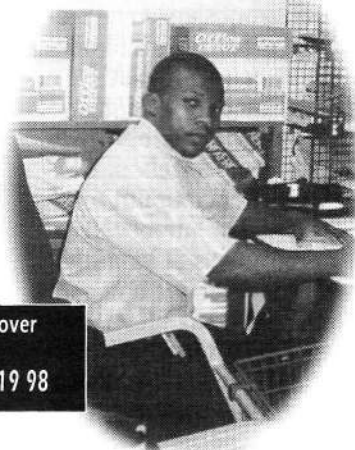
ieder geval geen abortus laten plegen of dit aanraden of het als begrijpelijk voorstellen. Geboden is, ook in de verkeringsstijd, te leven naar de normen van Gods Woord.

Steun ons cursuswerk!

1952 **SEZ** 2002

Geef voor de Jubileum-actie.

Voor inlichtingen of (dia)-voorlichting over Spanje, Cuba of Latijns-Amerika: telefoon 0184 - 61 16 07 of 0548 - 52 19 98

Spaanse Evangelische Zending

Postbus 273 - 3370 AG Hardinxveld-Giessendam

e-mail : sez@rdnet.nl

postbank : 95200 t.n.v. SEZ, Streefkerk

bank : 30.19.57.363 t.n.v. SEZ, Streefkerk

Bestuur SEZ: ds. M.C. Tanis, Werkendam (voorzitter); ds. L. Blok, Ermelo (2e voorzitter) W.M. Damsteeg, Capelle a/d IJssel (secretaris); P.J. Boers, Streefkerk (penningmeester); ds. G. Hendriks, Achterberg; ds. G. Nieuwenhuis, Bodegraven; L.C. Pols, Krimpen a/d IJssel, A. Stam, Apeldoorn, ds. P.J